

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
812 35 BRATISLAVA, NÁMESTIE ĽUDOVÍTA ŠTÚRA Č. 1
Odbor ochrany prírody a krajiny

Dňa 2.11.2006
El: 10 946/2006-3.1
Vybavuje: Mgr. Vozár

Vážený pán
Mgr. Tomáš Kopecký
Mánesova 712
500 02 Hradec Králové
Česká republika

Vec: Žiadosť o stanovisko
- odpoveď

Na Ministerstvo životného prostredia SR, odbor ochrany prírody a krajiny (ďalej len „ministerstvo“) bola dňa 21.8.2006 doručená Vaša žiadosť o zápis podľa § 55 do zoznamu odborne spôsobilých osôb a zároveň žiadosť o stanovisko k výkladu niektorých častí zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a to v súvislosti s vykonávaním výskumu.

Vo Vašom liste žiadate o výklad niektorých ustanovení zákona týkajúcich sa výskumu prírody a krajiny a zároveň žiadate o zápis do zoznamu odborne spôsobilých osôb na vyhotovovanie dokumentácií ochrany prírody a krajiny, konkrétne dokumentácie podľa ustanovenia § 54 ods. 9 písm. c) a § 54 ods. 12 zákona (národná databáza chránených druhov a výsledky inventarizačných výskumov a monitoringu osobitne chránených častí prírody a krajiny).

Stanovisko ministerstva je nasledovné:

Ustanovenie § 56 ods. 1 zákona stanovuje, že: „**Prieskum alebo výskum (ďalej len "výskum") prírody a krajiny, jej zložiek alebo prvkov je oprávnená vykonávať len právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá má na jeho vykonávanie kvalifikačné predpoklady (ďalej len "oprávnená osoba"), a ak ide o výskum osobitne chránenej časti prírody a krajiny, aj súhlas orgánu ochrany prírody.**“. Z uvedeného vyplýva, že na to, aby bol potrebný súhlas orgánu ochrany prírody a krajiny stanovuje citované ustanovenie niekoľko podmienok.

1. **Musí sa jednáť o výskum.** Čo sa rozumie pod výskumom stanovuje zákon č. 132/2002 Z.z., o vede a technike, v znení zákona č. 528/2003 Z.z.. Ten, vo svojom ustanovení § 2 ods.3 stanovuje, že: „Výskum a vývoj je získavanie nových poznatkov, techník a zákonitostí v oblasti vedy a techniky uplatňovaním vedeckých metód a postupov, pričom
a) základný výskum je systematická činnosť, ktorej prioritným cieľom je rozšírenie poznatkov o skúmanom objekte a ich hlbšie pochopenie bez ohľadu na praktické aplikácie získaných poznatkov,
b) aplikovaný výskum je systematická činnosť orientovaná na praktické využitie poznatkov a objavovanie nových vedeckých poznatkov s cieľom využiť ich v hospodárskej a spoločenskej oblasti,
c) vývoj je systematické využívanie vedeckých poznatkov zamerané na výrobu užitočných materiálov, zariadení, systémov, metód a procesov vrátane konštrukcie a vývoja prototypov.“,

2. zároveň musí výskum prírody a krajiny vykonávať osoba, ktorá ma na to kvalifikačné predpoklady. Tie sa dajú analogicky vyvodiť z ustanovenia § 55 ods. 3 zákona: „Za kvalifikačné predpoklady podľa odseku 2 písm. a) sa považuje vysokoškolské vzdelanie s prírodovedným, lesníckym alebo poľnohospodárskym zameraním a najmenej tri roky odbornej praxe v problematike ochrany prírody a krajiny. Právnická osoba musí zamestnávať aspoň jednu osobu spĺňajúcu uvedené kvalifikačné predpoklady a musí mať vo svojej zriaďovacej listine alebo štatúte uvedenú činnosť v oblasti environmentalistiky.“ a

3. musí sa jednáť o výskum osobitne chránenej časti prírody a krajiny, ktorou je podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. o) „časť prírody a krajiny, ktorou sú chránené druhy (§ 33), chránené územia (§ 17), územia európskeho významu (§ 27), súkromné chránené územia (§ 31), chránené objekty (§ 49), ochranné pásma (§ 17 a 49)“.

Len v prípade naplnenia týchto troch podmienok súčasne je na výskum prírody a krajiny potrebný aj súhlas orgánu ochrany prírody a krajiny.

Podľa dikcie zákona **súhlas podľa § 56 ods. 1 nie je viazaný na podmienky ochrany uvedené v tretej časti zákona a jeho vydanie nenahradzuje povinnosť požiadať si aj o iné súhlasy, resp. výnimky podľa zákona.** V prípade, ak vykonávaním výskumu bude dochádzať k porušovaniu ochranných podmienok, oprávnená osoba na vykonanie výskumu je povinná požiadať o súhlas, resp. o výnimku z podmienok ochrany, v závislosti od toho, ktorej osobitne chránenej časti krajiny sa výskum bude týkať. Orgán ochrany prírody tak môže urobiť jedným rozhodnutím a zároveň určiť podrobnejšie podmienky súhlasu na výskum.

Túto úvahu potvrdzuje § 56 ods. 6 zákona, v ktorom je stanovené, že „Orgán ochrany prírody môže oprávnenej osobe zakázať vykonávanie výskumu, ak porušuje podmienky ochrany prírody a krajiny ustanovené týmto zákonom, predpismi vydanými na jeho vykonanie alebo určené v súhlase orgánu ochrany prírody podľa odseku 1.“. **Podľa tohto ustanovenia zákona je jasné, že aj napriek súhlasu podľa § 56 ods. 1 zákona, je oprávnená osoba povinná dodržiavať ochranné podmienky stanovené inými ustanoveniami zákona** (tzn. v prípade, ak do nich bude zasahovať musí mať na to súhlas, alebo výnimku). Ak výskumom bude dochádzať k porušovaniu podmienok ochrany, tak, napriek súhlasu podľa § 56 ods. 1, môže byť takýto výskum zakázaný.

Z toho vyplýva, keďže súhlas podľa § 56 ods. 1 zákona nenahradzuje súhlasy a výnimky podľa tretej časti zákona a vydáva sa v osobitnom konaní (ktoré však môže orgán ochrany prírody spojiť so súvisiacimi konaniami), že aj v prípade, ak výskumom nedochádza k porušovaniu podmienok ochrany, je potrebné mať súhlas na výskum prírody a krajiny. Úmyslom zákonodarcu tu bolo jednoznačne oddeliť súhlas podľa § 56 ods. 1 zákona od súhlasov a zákazov, ktoré vytvárajú podmienky ochrany uvedené v tretej časti zákona.

S ohľadom na Vašu situáciu popísanú v liste, je na Váš konkrétny prípad potrebný súhlas podľa § 56 ods. 1. Nevzťahuje sa na Vás zákaz uvedený v ustanovení § 4 ods. 3, pretože ste z jeho pôsobnosti pri vykonávaní výskumu vyňatý priamo v jeho texte. Avšak všeobecná ochrana rastlín a živočíchov sa netýka chránených druhov v zmysle ustanovenia § 32 a nasl. zákona (zoznam chránených druhov nájdete vo vykonávacej vyhláške zákona č. 24/2003 Z.z.). V prípade, ak vašim výskumom dôjde k zásahu do podmienok ochrany chránených druhov (§ 34 zákona pre rastliny a § 35 pre živočíchy) je nutné si požiadať o výnimku zo zákazov z podmienok ochrany chránených druhov a to z dôvodu uvedenom v § 40 ods. 3 písm. d). To isté platí aj v prípade podmienok územnej ochrany (§ 11 a nasl.).

Z formálneho hľadiska sa, pri súhlase podľa § 56 ods. 1 a žiadosti o výnimku z podmienok ochrany, jedná o dve rôzne žiadosti, ktoré môžu byť v kompetencii rôznych štátnych orgánov ochrany prírody a krajiny (napr. súhlas na výskum podľa § 56 ods. 1 dáva Krajský úrad životného prostredia, ale výnimky z podmienok ochrany chránených druhov povoľuje ministerstvo).

V uvedenom prípade sa však využíva inštitút spojenia týchto súvisiacich konaní do jedného v zmysle § 83 ods. 1 zákona.

Vzhľadom k tomu, že Vám už výnimka udelená bola (aj keď z listu nie je jasné či z územnej, alebo druhej ochrany) , je možné predpokladať, že z hľadiska zákona by nič nemalo brániť vo Vašom výskume prírody a krajiny.

Čo sa týka žiadosti o zápis do zoznamu odborne spôsobilých osôb na vyhotovovanie dokumentácie ochrany prírody a krajiny, tak, napriek tomu, že by ste, s najväčšou pravdepodobnosťou, spĺňali kvalifikačné predpoklady stanovené zákonom, pre požadované dokumentácie nie je možné zápis vykonať a Vašej žiadosti tým pádom nie je možné vyhovieť. Dôvodom je to, že na vyhotovovanie uvedených druhov dokumentácie sa zápis nevykonáva a odborná spôsobilosť sa neudeluje. Nejedná sa o dokumentáciu v pravom slova zmysle (ako typicky napr. programy starostlivosti), ale o databázy resp. výsledky ktoré sa zhromažďujú a získavajú z rôznych zdrojov a medzi iným aj od subjektov ako ste Vy. Nijakým spôsobom to však nebráni vo vykonávaní Vašej práci a Vášho výskumu.

S pozdravom.

RNDr. Anna Jusková
riaditeľka odboru